

Põhja-Pärnumaa valla 2019. aasta eelarve seletuskiri

Sissejuhatus

Põhja-Pärnumaa vald moodustus Halinga valla, Tootsi valla, Vändra alevi ja Vändra valla ühinemisel 21. oktoobril 2017 ning Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus alustas tööd 01.01.2018. aastal. Vallas on 86 küla ja kolm alevit. Vallas on kolm halduskeskust, mis asuvad Vändras, Pärnu-Jaagupis ja Tootsis. Haldusterritooriumi suurus on 1010,1 km², rahva arv eelarveaasta alguses oli 8435, 01. oktoobri seisuga 8392.

2018. aastal oli vallaeelarve koostatud kassapõhise arvestusprintsipi alusel. 2019. aastast on omavalitsuste finantsjuhtimise seaduse kohaselt eelarve tekkepõhine.

Tekkepõhise arvestusprintsipi kasutamise korral kajastatakse kõiki majandustehinguid nende toimumise perioodis, sõltumata sellest, millal tehingu eest arveldatakse. Tekkepõhine arvestus ei sõltu laekumistest ja väljamaksetest. Tekkepõhine eelarvestamine võtab arvesse kõik kulud (ka mitterahalised nagu näiteks põhivara amortisatsioon). Põhivara amortisatsioon on arvestuslik kulu, mida volikogu ei pea kinnitama.

Tekkepõhise eelarve osad, osade struktuur ja kirjete sisu ei erine kassapõhise eelarve osadest, samas on mõned erinevused raamatupidamisreeglitega:

- tekkepõhise eelarve põhitegevuse tulude eelarveosas ei kajastata kasumit põhivara müügist;
- põhitegevuse kulude eelarveosas erinevalt raamatupidamise reeglitest ei pea kajastama amortisatsiooni ja ümberhindlusi;
- investeeringutegevuse eelarveosas ei kajastata põhivara soetuseks saadavat ja antavat mitterahalist sihtfinantseerimist. Investeeringud planeeritakse põhivara soetusena koos kaasneva käibemaksuga;
- finantseerimistegevuse eelarveosas planeeritakse laenude võtmine sellises mahus, kui palju tõenäoliselt eelarveaasta jooksul laenu pangast välja võetakse;
- likviidsete varade muutuse eelarveosas kavandatakse ainult likviidsete varade muutus, mitte kasutusele võtmata summad.

Käesolevas seletuskirjas on kasutatud võrdlevate andmete esitamisel eelnevate aastate kassapõhiseid eelarveid, mis on üleminekuaastal lubatud.

Põhitegevuse tulud

Kohaliku omavalitsuste (KOV) sissetulekud koosnevad maksudest, toetustest, teenuste müügist ja muudest tuludest. Riigieelarvest eraldatud riiklike maksutulude (tulumaks ja maamaks) ning tasandus- ja toetusfondi ühtne eesmärk on tagada KOV-ile piisavad vahendid kohalike elu küsimuste üle iseseisvalt seaduste alusel otsustamiseks. Tabelis 1 on toodud Põhja-Pärnumaa valla põhitegevuse tulud 2018-2019. aastal.

Tabel 1 Põhitegevuse tulud

Tulu liik	2018 kinnitatud eelarve	2018 muudetud eelarve	2019 eelarve	osakaal %, 2019	võrdlus 2018. kinnitatud eelarvega
PÕHITEGEVUSE TULUD	12 235 573	12 358 755	12 552 155		316 582
Maksutulud	5 966 231	5 966 231	6 411 975	51,1	445 744
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 679 605	1 705 730	1 643 562	13,1	-36 043
Saadavad toetused tegevuskuludeks	4 395 987	4 458 797	4 286 618	34,2	-109 369
Muud tegevustulud	193 750	227 997	210 000	1,7	16 250

Maksutulude koosseisus on üksikisiku tulumaks, maamaks ja reklaamimaks. Tulude kasv on planeeritud üksikisiku tulumaksu laekumise suurenemisest summas 445 744 eurot.

KOV-i tulubaasi oluline osa on üksikisiku tulumaks, mille laekumine sõltub maksumaksjate arvust ja töötajate tuludest. 2018. aasta eelarves moodustab üksikisiku tulumaks põhitegevuse tuludest 46,3%, 2019. aastal 48%. Maksumaksjate arv Põhja-Pärnumaa vallas on võrreldes 2017. aasta keskmise arvuga 2018. aasta seitsme kuu andmete põhjal kasvanud 56 inimese võrra. 2019. aastal suurendatakse KOV-ile ülekantava tulumaksu osa suurust 0,03 protsendipunkti, so 11,90-lt 11,93-le. 2018. aasta üksikisiku tulumaksu prognoositud laekumine 10 kuu andmete alusel on ligikaudu 100 000 võrra suurem eelarvesse planeeritust. 2019. aasta eelarves on tulumaksu laekumine 2018. aasta summast 6% võrra suurem, so 6 109 700 eurot.

Tulumaksu laekumise andmed aastatel 2016-2019 on toodud tabelis 2.

Tabel 2 Üksikisiku tulumaksu laekumine

	2016	2017	2018 eelarve	2018 täitmise prognoos	2019 eelarve
Maksumaksjate keskmine arv	3836	3 798	3 798	3 854	3 854
Maksumaksjate arvu muutus võrreldes eelmise aastaga	*	-38	0	56	0
Üksikisiku tulumaksu laekumine	5 093 194	5 325 439	5 663 756	5 763 756	6 109 700
Tulumaksu kasvu prognoos võrreldes eelmise aastaga,%	*	4,6	6,4	8,2	6,0
Protsent KOV-le eraldatavast maksumaksjate maksustatavast tulust	11,60	11,60	11,90	11,90	11,93
Tulumaksu laekumine maksumaksja kohta	1328	1402	1491	1496	1585
muutus võrreldes eelmise aastaga		74	89	93	90

	2016	2017	2018	2018	2019
Maksumaksjate keskmine arv	3836	3 798	3 798	3 854	3 854
*2018 seitsme kuu andmed		-38	0	56	0

Maamaks on planeeritud 2018. aasta tasemel. Vallavolikogu poolt on kehtestatud maamaks Põhja-Pärnumaa vallas 2% maa maksustamishinnast. Reklaamimaks on kehtestatud Halinga piirkonnas, summa on planeeritud 2018. aasta tasemel.

Saadavad toetused jagunevad tasandus- ja toetusfondiks ning sihtotstarbelisteks toetusteks, planeeritud summa on 4 286 618 eurot, mis moodustab 34,2% põhitegevuse tuludest.

Rahandusministeerium jätkab 2017. aastal kokkulepitud tasandusfondi tulude ühtlustamise valemiga muudatuste elluviimist, arvestusliku kuluvajaduse parameetrite omavaheliste osakaalude korrigeerimist. Näiteks lasteaiaaegade ja kooliealiste parameetrite arvvaartused suurenevad, sest omavalitsuste kulud nende vanusegruppide teenustele on kasvanud. Jätkub tagamaalisuse koefitsiendi juurutamine ning see suureneb 25 protsendipunkti. Koolipidamine on tagamaalises piirkonnas kallim kui keskustes. Samas võetakse tasandusfondi valemis maamaksu laekumine arvesse maksimaalsetes määrades, so 2,0% haritava maa ja 2,5% üldmaa osas. Siiani oli see 1,25%. Sellest muudatusest tulenevalt toetus väheneb. Valemis on oluline tähtsus üksikisiku tulumaksu laekumine võrreldes eelmise aastaga (mida rohkem laekub, seda väiksem on järgmise aasta tuluvajadus). Põhja-Pärnumaa valla 2019. aasta eelarves on tasandusfondi suurenemine prognoositud 42 000 eurot. Arvutamise aluseks Rahandusministeeriumi 2019-2020. aasta tasandusfondi arvutamise mudel. Võttes aluseks üldhariduskoolide õpetajate töötasu alammäära tõusu 8,7%, on suurendatud koolidele arvestatud toetusfondi tööjõukulude komponenti 162 000 euro võrra. Koolituse, õppekirjanduse ja koolilõuna toetus on 2018. aasta tasemel.

Lasteaiaõpetajate töötasu tõusu riigipoolne toetuse summa koosneb kahest osast: püsiosa on tasandustoetus, mida rakendati 2018. aastal ja mis Põhja-Pärnumaa vallas oli 113 915 eurot. Sellele lisatakse 80 eurot iga lasteaia lapse eest (2018 oli summa 64). Esialgne arvestus on tehtud valla lasteaedades käivate laste arvu alusel, so 380 last. Kokku on loodetav toetus 144 315 eurot.

Kõik ülejäänud toetusfondi komponendid on planeeritud 2018. aasta tasemel.

Tasandus- ja toetusfondi erinevate tululiikide laekumisest aastatel 2017-2019 annab ülevaate tabel 3.

Tabel 3 Tasandus- ja toetusfond

	2017	2018	2019	Võrreldes 2018-ga
Tasandus- ja toetusfond kokku	3 074 643	3 718 999	3 929 520	210 521
Tasandusfond	615 299	772 848	814 848	42 000
Toetusfond	2 459 344	2 946 151	3 114 672	168 521
koolid	1 774 310	2 048 745	2 210 745	162 000
lasteaed (2017 oli 4 kuud)	22 779	137 794	144 315	6 521
raske ja sügava puudega lastele abi osutamine	22 360	13 293	13 293	0
huviharidus ja -tegevus (2017 oli 4 kuud)	75 654	186 725	186 725	0
toimetulekutoetus	179 555	127 539	127 539	0
vajaduspõhine peretoetus	32 323	0	0	0
sotsiaaltoetused ja teenused	35 760	30 887	30 887	0
matusetoetus	0	28 220	28 220	0
asendus ja järel hooldus	0	60 492	60 492	0
rahvastikutoimingud	376	1 433	1 433	0

keskkonnatasude muutmise kompensatsioon	2 614	0	0	0
jäätmehoolduse arendamine	14 003	12 537	12 537	0
kohalikud teed	299 610	298 486	298 486	0

Sihtotstarbelisi toetusi on 2019. aasta eelarvesse planeeritud 357 098 eurot. Sellest 300 000 on ühinemistoetuse viimane osa. Sotsiaalabi projekti „Puuetega inimeste eluruumide kohandamine“ toetus on 32 148 eurot. Kulud on planeeritud tegevusala 10900-muu sotsiaalne kaitse kuludes, omaosalus 5673 eurot. Haridus- ja Teadusministeeriumi toetus Vändra Gümnaasiumi õpilaskodule on 21 000 eurot. 01. jaanuaril tegevust alustav Põhja-Pärnumaa Noorsootöökeskus planeeris õpilasmaleva toetuseks 3950 eurot. Lasteaia õpetajate koolituskuludeks on 2018. aasta andmete alusel planeeritud 1700 eurot.

Laekumine kaupade ja teenuste müügist on planeeritud 2019. aastaks 1 643 562 eurot. Haridustegevuse omatulud 2019. aastal sõltuvad osalustasude vähenemisest teiste valdade haridusasutustes.

Vahenurme Lasteaia-alkkooli toiduainet müük rentnikele, kellest suurim on MTÜ Halinga Turvakodu, kajastati 2018. aasta esialgses eelarves üüri- ja rendituluna, II lisaeelarvega lisati kooli toiduainete tuludesse. Aasta arvestuslik summa 65 000 eurot.

Alates 2019. aastast on kõigis valla lasteaedades lapsevanemate poolt kaetav osa 4% töötasu alammäärast, so 22 eurot kuus, arvestusega 11 kuud aastas. Vändra Lasteaias tasu väheneb, teistes lasteaedades tõuseb, kokku arvestuslik vähenemine ligikaudu 9000 eurot. Tulu sotsiaalalasest tegevusest mõjutab olulises osas Vändra Sotsiaalmaja täiendavate tulude laekumine seoses uute teenuste pakkumisega. 2018. aasta lisaeelarvega on tuludesse lisandunud ligikaudu 70 000 eurot.

2018. aastal oli eelarvesse planeeritud omatulu veemajandusest 30 000 eurot. 2019. aastal selle tuluga arvestada ei saa, veemajandusega tegeleb AS Mako.

Ülevaate kaupade ja teenuste müügist annab tabel 4.

Tabel 4 Tulu kaupade ja teenuste müügist

Tululiik	2017	2018 kinnitatud eelarve	2018 muudetud eelarve	2018 täitmise prognoos	2019 eelarve	2019 võrreldes muudetud eelarvega
Riigilõiv	9 324	10 000	10 000	10 000	10 000	0
Laekumised haridusasutuste majandustegevusest	821 078	537 199	542 449	522 449	505 337	-37 112
Laekumised kultuuriasutuste majandustegevusest	45 888	25 890	27 598	27 598	18 550	-9 048
Laekumised spordiasutuste majandustegevusest	15 133	18 460	13 960	13 960	16 600	2 640
Tulu sotsiaalalasest tegevusest	793 510	868 404	943 899	943 899	955 644	11 745
Elamu- ja kommunaalmajanduse tulu	63 293	45 567	45 567	45 567	45 567	0
Muu kaupade ja teenuste müük	9 060	7 785	3 550	3 550	3 600	50
Üüri- ja renditulu	171 512	166 300	118 707	118 707	88 264	-30 443
Kokku	1 928 798	1 679 605	1 705 730	1 685 730	1 643 562	-62 168

Muud tulud (vt tabel 1) on 2019. aasta eelarves 210 000 eurot ja see laekub maavarade kaevandamistasudest. 2018. aastal plaaniti maavarade kaevandamistasudest tulu 175 330 eurot. Võttes aluseks 10 kuu tegeliku laekumise, on prognoosi suurendatud. Kuna 2018. aastal laekus erakorraliselt trahvitulu 34 247 eurot, siis kokkuvõttes muude tulude laekumise prognoos 2019. aastaks eelarve vähendab.

Põhitegevuse kulud

Eelarve põhitegevuse kulude osas jaotatakse kulud majandusliku sisu järgi antavateks toetusteks ja muudeks tegevuskuludeks. Muud tegevuskulud on omakorda jaotatud tööjõukuludeks ning majandamiskuludeks. 2019. aasta eelarves on planeeritud sotsiaalabitoetusteks 483 591, tegevustoetusteks ja liikmemaksude tasumiseks 324 619, personalikuludeks 7 137 031, majandamiskuludeks 3 549 467 eurot. Reservfondi suurus on 125 000 eurot. Võrreldes 2018. aasta kinnitatud eelarvega on suurenemine 245 266 eurot, võrdlus muudetud eelarvega on 179 316 eurot. Põhitegevuse kulude andmed tegevusalade lõikes on toodud tabelis 5.

Tabel 5 Põhitegevuse kulud						
Kulu liik	2018 kinnitatud eelarve	2018 muudetud eelarve	2019 eelarve	osakaal %, 2019	võrdlus kinnitatud eelarvega	võrdlus muudetud eelarvega
PÕHITEGEVUSE KULUD	11 474 442	11 540 392	11 719 708		245 266	179 316
Üldised valitsussektori teenused	1 708 898	1 643 545	1 457 055	12,4	-251 843	-186 490
Majandus	475 119	489 519	434 913	3,7	-40 206	-54 606
Keskkonnakaitse	142 957	157 740	181 070	1,5	38 113	23 330
Elamu- ja kommunaalmajandus	273 582	282 582	212 321	1,8	-61 261	-70 261
Tervishoid	6 050	6 050	5 000	0,0	-1 050	-1 050
Vaba aeg, kultuur, religioon	969 047	1 003 855	1 051 211	9,0	82 164	47 356
Haridus	6 224 985	6 211 510	6 573 322	56,1	348 337	361 812
Sotsiaalne kaitse	1 673 804	1 745 590	1 804 816	15,4	131 012	59 226

Tööjõukulude planeerimisel on arvestatud 2019. aastal töötasu alammäära tõusuga 500 eurolt 540 eurole kuus. Hallatavate asutuste tööjõukulude planeerimisel on lisatud 40 eurot kõigile ametikohtadele, kelle töötasu on väiksem kui 700 eurot.

Kooliõpetajate töötasu alammäär tõuseb 1150 eurolt 1250 eurole. Lasteaiaõpetajate töötasu tõus on 978 eurolt 1125 eurole (90% õpetaja töötasust). Magistrikraadiga lasteaiaõpetajate töötasu on võrdsustatud kooliõpetaja töötasuga. Analoogselt lasteaiaõpetajatele tasustatakse ka muusikakoolide õpetajaid.

Majandamiskulud on üldjuhul planeeritud 2018. aasta tasemel, arvestatud on elektrihinna tõusuga 7%. Erisused saavad olla omatulude suurenemise arvelt või valla arengukavas planeeritud oluliste ja edasilükkamatute tegevuste tõttu. Põhitegevuse kulud tegevusalade lõikes on toodud tabelites 6-10. Võrdlus on esitatud 2018. aasta esialgse eelarvega summas ja protsentides.

Tegevusala 01- üldised valitsussektori teenused kulud moodustavad 12,4% põhitegevuse kuludest (vt tabel 6), mille hulgas on reservfond summas 125 000 eurot aasta jooksul tekkivate ettenägematute kulude katteks.

Tabel 6 Üldised valitsemissektori teenused

Kood	Nimetus	Kinnitatud eelarve 2018	Muudetud eelarve	2019 eelarve	Võrdlus kinnitatud eelarvega	võrdlus %-des
01	ÜLDISED VALITSEMISSEKTORI TEENUSED	1 708 898	1 643 545	1 457 055	-251 843	-14,7
01111	VALLAVOLIKOGU	106 828	106 828	106 828	0	0,0
50	Tööjõukulud	91 238	91 238	91 238	0	0,0
55	Majandamiskulud	15 590	15 590	15 590	0	0,0
01112	VALLAVALITSUS	1 379 390	1 360 375	1 141 816	-237 574	-17,2
50	Tööjõukulud	1 101 353	1 082 338	924 056	-177 297	-16,1
55	Majandamiskulud	278 037	278 037	217 760	-60 277	-21,7
01114	RESERVFOND	125 000	67 833	125 000	0	0,0
60	Muud kulud	125 000	67 833	125 000	0	0,0
01330	MUUD VALITSEMISSEKTORI TEENUSED	97 680	108 509	83 411	-14 269	-14,6
41	Preemiad	4 000	4 000	0	-4 000	-100,0
45	Tegevustoetused ja liikmemaksud	63 441	63 441	63 411	-30	0,0
55	Majandamiskulud	30 239	39 599	20 000	-10 239	-33,9
60	Muud kulud	0	1 469	0	0	0

Vallavolikogu 2019. aasta eelarve on samas mahus 2018. aasta eelarvega. Vallavalitsuse eelarve väheneb 237 574 eurot. 2018. aasta eelarves oli seoses ühinemisega koondamistasud ja maksud 2017. detsembris välja makstud tasudelt ligikaudu 110 000 eurot. Majanduskuludes oli hoone remondiga seotud kulud, infotehnoloogiasüsteemide uuendamiseks seotud kulud. 2019. aastal on plaanis saali ja osade tööruumide remont. ISKE (infosüsteemide kolmeastmeline etalonturbe süsteem, mille eesmärk on tagada infosüsteemides töödeldavatele andmetele piisava tasemega turvalisus. Süsteem on loodud eelkõige kohaliku omavalitsuse andmekogude pidamisel kasutatavatele infosüsteemidele ning nendega seotud infovaradele turvalisuse tagamiseks) nõuete täitmiseks on eelarves planeeritud 9600 eurot. Tegevusala 01330 kuludes on arvestatud vahendid liikmemaksude tasumiseks, esinduskuludeks valla sõprusvaldades. Vald osaleb Pärnumaa Omavalitsuste Liidu, Linnade Liidu ja MTÜ Roheline Jõemaa Koostöökogu tegemistes. Võrreldes 2018. aastaga eelarve väheneb arhiivi korrastamise ja sümboolikakonkursi preemiade võrra.

Tegevusala 04 - majandus eelarve moodustab 3,7% põhitegevuse kuludest. Eelarve väheneb võrreldes 2018. aastaga 40 206 eurot.

Vallateede korrashoiuks 2019. aastal on planeeritud vastavalt teehoiukavale 350 000 eurot, sellest 119 000 on investeeringute eelarveosas ja 231 000 eurot teede hoolduseks, lumetõrjeks ja muudeks jooksvateks kuludeks. 2018. aastal olid kõik teedehoiu kulud summas 332 936 eurot põhitegevuse eelarveosas. Toetusfondi vahenditest eraldati 298 486 eurot ja sama summaga on arvestatud 2019. aastal (vt tabel 3).

Ühistranspordi korralduse eelarvesse on lisatud 70 000 eurot, mis 2018. eelarves oli tegevusala 09600-koolitransport kuludes. Seoses ühistranspordi korralduse muudatustega alates 01. juulist muutus

Pärnumaa Ühistranspordikeskusele (PÜTK) makstav toetuse sisu ja ei ole seotud ainult õpilaste transpordiga. Tööjõukulud ja majanduskulud on planeeritud Vändra ja Pärnu-Jaagupi bussijaamade hooldamiseks.

Tegevusala 04740-üldmajanduslikud arendusprojektid eelarvesse on kavandatud valla üldplaneeringu (25 000) ja veemajanduse arengukava koostamine (17 000).

Muu majanduse (tegevusala 04900) eelarves on planeeritud kahe valla bussijuhi tööjõukulud ja busside ülalpidamise kulud. Majanduskulude vähenemine võrreldes eelmise aastaga on tingitud asjaolust, et 2018. aastal oli selle tegevusala eelarvesse planeeritud kulud viitade ja siltide vahetamiseks ja muud ühekordsed kulud seoses valdade ühinemisega.

Tabel 7 Majandus, keskkonnakaitse, muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus

Kood	Nimetus	Kinnitatud eelarve 2018	Muudetud eelarve	2019 eelarve	Võrdlus kinnitatud eelarvega	võrdlus %-des
04	MAJANDUS	475 119	489 519	434 913	-40 206	-8,5
04210	MAAKORRALDUS	10 860	1 500	0	-10 860	
55	Majandamiskulud	10 860	1 500	0	-10 860	
04510	VALLATEED	332 936	332 936	231 000	-101 936	-30,6
55	Majandamiskulud	332 936	332 936	231 000	-101 936	-30,6
04512	ÜHISTRANSPORDI KORRALDUS	14 318	47 078	84 675	70 357	491,4
45	Sihtotstarbelised toetused	0	32 760	70 000	70 000	
50	Tööjõukulud	1 675	1 675	1 675	0	0,0
55	Majandamiskulud	12 643	12 643	13 000	357	2,8
04740	ÜLDMAJANDUSLIKUD ARENDUSPROJEKTID	3 000	0	42 000	39 000	1 300,0
55	Majandamiskulud	3 000	0	42 000	39 000	1 300,0
04900	MUU MAJANDUS	114 005	108 005	77 238	-36 767	-32,3
50	Tööjõukulud	22 164	22 164	24 084	1 920	8,7
55	Majandamiskulud	91 841	85 841	53 154	-38 687	-42,1
05	KESKKONNAKAITSE	142 957	157 740	181 070	29 613	26,7
05100	JÄÄTMEKÄITLUS	64 453	80 240	89 370	16 417	38,7
45	Tegevustoetused ja liikmemaksud	6 500	6 500	7 170	670	10,3
55	Majandamiskulud	57 953	73 740	82 200	15 747	41,8
05101	AVALIKE ALADE PUHASTUS, HEAKORD	78 504	77 500	91 700	13 196	16,8
55	Majandamiskulud	78 504	77 500	91 700	13 196	16,8
06	ELAMU-JA KOMMUNAALMAJANDUS	273 582	282 582	212 321	-61 261	-22,4
06100	ELAMUMAJANDUSE	43 200	43 200	50 000	6 800	15,7
55	Majandamiskulud	43 200	43 200	50 000	6 800	15,7
06300	VEEVARUSTUS	26 958	32 958	0	-26 958	-100,0
45	Tegevustoetused	15 000	15 000	0	-15 000	-100,0
55	Majandamiskulud	10 286	16 036	0	-10 286	-100,0

60	Muud tegevuskulud	1 672	1 922	0	-1 672	-100,0
06400	TÄNAVAVALGUSTUS	95 700	99 470	95 000	-700	-0,7
55	Majandamiskulud	95 700	99 470	95 000	-700	-0,7
06605	MUU ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUSE TEGEVUS	107 724	106 954	67 321	-40 403	-37,5
45	Tegevustoetused	19 038	20 368	20 238	1 200	6,3
50	Tööjõukulud	25 084	25 084	25 084	0	0,0
55	Majandamiskulud	63 602	61 502	22 000	-41 602	-65,4

Tegevusala 05 - keskkonnakaitse kulude eelarve on 2019. aastal 29 613 eurot suurem, kui 2018. aastal (vt tabel 7). Suurendatud on ohtlike jäätmete ja bioloogiliste jäätmete käitlemisega seotud kulusid. Kodutute loomadega seotud kuludeks on 10 000 eurot (2018. oli tegevusala 06605 eelarves).

Avalike alade korrashoiuks on sõlmitud lepingud kuni 2020. aasta oktoobrini OÜ SOL Balic ja OÜ Väandra MP-ga. Tasumine toimub kokkulepitud graafikute alusel. MTÜ Kesk-Eesti jäätmehoolduskeskuse liikmemaks on 7010 eurot.

Tegevusala 06 - elamu- ja kommunaalmajanduse kulud on 2019. aastal 61 261 eurot väiksemad, kui 2018. aastal (vt tabel 7). Veevarustusega tegeleb AS Mako, majanduskulusid 2019. aastasse ei ole planeeritud. Tegevusala 06605 eelarves on valla nelja kalmistutega seotud kulud ja kalmistuvahtide töötasud. Vahenurme 3 sotsiaalmaja kommunaalkulud 6800 eurot on lisatud elamumajanduse eelarvesse (tegevusala 06100) ja remondikulud eelarve investeringute ossa (sotsiaalne kaitse). 2018. kulud Vahenurme 3 korterite remondiks ja haldamiskuludeks oli kokku 27 000 eurot. Siin tegevusala eelarves olid ka kodutute loomadega seotud kulud, mis 2019. aastal on lisatud keskkonnakaitse kuludesse. Tänavavalgustuse korrashoiuteenused ja elekter on samas mahus 2018. aastaga.

Tegevusala 07 - tervishoiuteenused kuludeks on planeeritud 2019. aastal 5000 eurot, 2018 oli see summa 6050 eurot. Siin on töötervishoiu ja tööohutuse seaduse nõuete täitmisega seotud kulud ning arvutiga töötavale inimesele prillide ostmise osalise kompenseerimise kulud.

Tegevusala 08 - vaba aja, kultuuri ja religiooni kulude eelarve moodustab põhitegevuse kuludest 9%, eelarve kokku on 1 051 211 eurot. Andmed hallatavate asutuste lõikes on toodud tabelis 8.

Pärnu-Jaagupi Spordikeskuse kulude suurenemine on seotud uue kultuuripargi avamisega. Personali koosseisu lisandus hooldusspetsialisti ametikoht ja pargi hooldamisega seotud kulud. Remondikuludes on 6300 eurot välisukse juures oleva uunikivi platsi korrastamiseks.

Tootsi Kultuuri- ja Spordikeskuse tööjõukuludes on kolme töötaja tööjõukulud ja lisatasu puuduva juhi osaliseks asendamiseks. Kavas on juhtimise ühendamine halduskeskuse juhtimisega.

Sporditegevuse eelarvesse on planeeritud Väandra staadioni ja kunstmuruväljaku korrashoiukulud. Väandra staadioni juurde on arvestatud võrkpalliväljaku, tenniseväljaku, skatepargi ja terviseraja hooldamine.

1. jaanuaril 2019 alustab tööd Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuse uus hallatav asutus Põhja-Pärnumaa Noorsootöökeskus. Keskuse struktuuriüksused on Väandra, Pärnu-Jaagupi ja Tootsi avatud noortekeskused. 2018. aastal on tegevusala 08107 eelarves Väandra noortekeskuse hoone kulud ja noorte volikogu ürituste kulud. Ühe noorsootöötaja tööjõukulud on Pärnu-Jaagupi Rahvamaja eelarves ja teise Väandra Kultuurimaja eelarves (ametikoht loodi 01. maist 2018). Tootsi piirkonnas noorsootöötajat ei ole. Uues asutuses on arvestatud 2,5 ametikohaga. Majanduskulude eelarvesse on planeeritud ruumide

korrashoiu ja kommunaalkulud, ürituste korraldamise, transpordi, koolituse ja õpilasmaleva kulud. Samuti noortevolikogu kulud ja vallas aktiivselt tegutseva noorteklubi 4H ürituste kulud. Pärnu-Jaagupi Rahvamaja eelarvest läheb noortekeskuse eelarvesse 12 845 eurot tööjõukulusid ja 2800 eurot majandamiskulusid, Vändra Kultuurimaja eelarvest läheb 12 845 eurot tööjõukulusid. Pärnu-Jaagupi Põhikooli eelarvest 200 ja tegevusala 09609-muud hariduse abiteenused eelarvest 1338 eurot õpilasmaleva kuludeks, kokku 30 028 eurot. Omatulud on planeeritud 400 ja sihtotstarbeline laekumine 3950 eurot. Seega täna olemasolevad vahendid on 34 378 eurot. Plaanimis eelarve on 58 113, vahe 23 735 eurot. Eelarvesse on lisatud 0,5 noorsootöötaja töötasu 9633 eurot, noorsootöö üritustega ja transpordiga seotud kulud ning omaosalus erinevates projektides osalemiseks on 14 102 eurot. Ehkki Põhja-Pärnumaa Noorsootöökeskuse loomine toob kaasa täiendavad kulud, on selle loomine hetkeolukorda arvesse võttes kõige otstarbekam ja pikemas perspektiivis jätkusuutlikum ning mõjusam. Kultuuriasutustelt kaob ära kohustus noorsootöösutuste administreerimisega tegeleda ning noorsootööd hõlmav asutus saab omakorda uue arengu ja kvaliteedihüppe jätkamaks avatud noorsootööd Põhja-Pärnumaa vallas.

Vaba aja ürituste (tegevusala 08109) eelarve suureneb 29 451 eurot võrreldes 2018. aastaga. Selle tegevusala eelarves on planeeritud tegevustoetused noorte spordiklubidele ja kolmandale sektorile, samuti on kõik valla ühisürituste kulud, sh sõprusvaldade esindajate vastuvõtukulud. Tegevustoetuste eelarve suureneb 6000 euro võrra, kuna siia lisatakse Pärnu-Jaagupi Spordikeskuses töötanud spordiklubide treenerite tasu. Majanduskuludesse lisandub Kadjaste Vabaajakeskuse hoone majanduskulud 4800 eurot ja laulu- ja tantsupeoga seotud transpordikulud 12 000 eurot.

Vallas on kümme raamatukogu, neist kaks suuremat Pärnu-Jaagupis ja Vändra alevis, teised on ühe töötajaga asutused. Raamatukogude kulud kokku on 238 402 eurot ja võrreldes 2018. aastaga on praktiliselt samas mahus. Plaanis on 2019. aastal raamatukogude tegevuse ümberkorraldamine.

Seitsmest rahvamajast/külakeskusest tegutsevad kuus Vändra piirkonnas ja üks Pärnu-Jaagupis. Kadjaste Vabaajakeskuse tegevus on peatatud, ruume haldab MTÜ Kadjaste. Kulud vallaeelarves vähenevad 16 119 eurot. 2018. aasta eelarve oli 20 919 eurot, millest 2019. aasta eelarve on hoone elektri ja küttekuludeks on 4800 eurot tegevusalal 08109.

Pärnu-Jaagupi Rahvamaja eelarve väheneb seoses noorsootöötaja üleviimisega noorsootöökeskuse koosseisu. Võrreldes muudetud 2018. aasta eelarvega, on vähenemine 13 314 eurot, mis on seotud noorsootöökeskuse loomisega.

Vihtra Külakeskuse majandamiskulud suurenevad seoses ventilatsioonisüsteemide korrastamisega (1600 eurot) ja elektri hinna tõusuga (maaküte, elektri hinna tõus 1000 eurot).

Vändra Kultuurimaja kulude vähenemine on seotud 2017. aasta lõpus toimunud aastalõpupeoga, mille kulud osaliselt maksti 2018. aastal. 2019. eelarves on planeeritud 2000 eurot uste vahetamiseks.

Tabel 8 Vaba aeg, kultuur ja religioon

Kood	Nimetus	Kinnitatud eelarve 2018	Muudetud eelarve	2019 eelarve	Võrdlus kinnitatud eelarvega	võrdlus %-des
08	VABA AEG, KULTUUR, RELIGIOON	969 047	1 003 855	1 051 211	82 164	8,5
08102 1	PÄRNU-JAAGUPI SPORDIKESKUS	120 969	122 979	141 435	20 466	16,9

50	Tööjõukulud	62 110	65 120	72 145	10 035	16,2
55	Majandamiskulud	58 859	57 859	69 290	10 431	17,7
08102 2	TOOTSI KULTUURI- JA SPORDIKESKUS	85 880	83 520	79 029	-6 851	-8,0
50	Tööjõukulud	44 205	41 845	34 039	-10 166	-23,0
55	Majandamiskulud	41 675	41 675	44 990	3 315	8,0
08102	SPORDITEGEVUS	13 000	13 000	25 000	12 000	92,3
55	Majandamiskulud	13 000	13 000	25 000	12 000	92,3
08107	PÕHJA-PÄRNUMAA NOORSOOTÖÖKESKUS	6 140	6 890	58 113	51 973	846,5
45	Liikmemaksud	0	0	250	250	
50	Tööjõukulud	0	0	35 323	35 323	
55	Majandamiskulud	6 140	6 890	22 540	16 400	267,1
08109	VABA AJA ÜRITUSED	135 295	145 129	164 746	29 451	21,8
45	Tegevustoetused	83 000	83 000	89 000	6 000	7,2
55	Majandamiskulud	52 295	62 129	75 746	23 451	44,8
08201	RAAMATUKOGUD	237 380	239 201	238 402	1 022	0,4
08201 01	LIBATSE RAAMATUKOGU	19 570	19 570	18 375	-1 195	-6,1
50	Tööjõukulud	13 273	13 273	13 273	0	0,0
55	Majandamiskulud	6 297	6 297	5 102	-1 195	-19,0
08201 02	KAISMA RAAMATUKOGU	15 599	15 599	15 590	-9	-0,1
50	Tööjõukulud	12 700	12 700	12 700	0	0,0
55	Majandamiskulud	2 899	2 899	2 890	-9	-0,3
08201 03	PÄRNJÕE RAAMATUKOGU	17 337	17 658	18 434	1 097	6,3
50	Tööjõukulud	13 048	13 369	13 657	609	4,7
55	Majandamiskulud	4 289	4 289	4 777	488	11,4
08201 04	PÄRNU-JAAGUPI RAAMATUKOGU	45 520	47 020	46 815	1 295	2,8
50	Tööjõukulud	30 025	30 025	30 025	0	0,0
55	Majandamiskulud	15 495	16 995	16 790	1 295	8,4
08201 05	SUUREJÕE RAAMATUKOGU	16 915	16 915	16 391	-524	-3,1
50	Tööjõukulud	11 718	11 718	11 718	0	0,0
55	Majandamiskulud	5 197	5 197	4 673	-524	-10,1
08201 06	TOOTSI RAAMATUKOGU	15 060	15 060	15 361	301	2,0
50	Tööjõukulud	11 720	11 720	11 721	1	0,0
55	Majandamiskulud	3 340	3 340	3 640	300	9,0
08201 07	VAHENURME RAAMATUKOGU	19 167	19 167	19 358	191	1,0
50	Tööjõukulud	10 067	10 067	10 918	851	8,5
55	Majandamiskulud	9 100	9 100	8 440	-660	-7,3
08201 08	VIHTRA RAAMATUKOGU	16 291	16 291	16 262	-29	-0,2
50	Tööjõukulud	12 890	12 890	13 102	212	1,6

55	Majandamiskulud	3 401	3 401	3 160	-241	-7,1
08201 09	VÖIDULA RAAMATUKOGU	7 129	7 129	6 878	-251	-3,5
50	Tööjõukulud	4 641	4 641	5 058	417	9,0
55	Majandamiskulud	2 488	2 488	1 820	-668	-26,8
08201 10	VÄNDRA RAAMATUKOGU	64 792	64 792	64 939	147	0,2
50	Tööjõukulud	44 983	44 983	44 984	1	0,0
55	Majandamiskulud	19 809	19 809	19 955	146	0,7
08202	RAHVAMAJAD, KÜLAKESKUSED	344 705	367 458	325 286	-19 419	-5,6
08202 1	KADJASTE VABAAJAKESKUS	20 919	15 262	0	-20 919	-100,0
50	Tööjõukulud	12 134	6 477	0	-12 134	-100,0
55	Majandamiskulud	8 785	8 785	0	-8 785	-100,0
08202 2	KAISMA RAHVAMAJA	26 704	28 044	28 570	1 866	7,0
50	Tööjõukulud	18 284	18 284	19 240	956	5,2
55	Majandamiskulud	8 420	9 760	9 330	910	10,8
08202 3	PÄRNJÕE RAHVAMAJA	22 074	22 074	24 075	2 001	9,1
50	Tööjõukulud	16 410	16 410	18 155	1 745	10,6
55	Majandamiskulud	5 664	5 664	5 920	256	4,5
08202 4	PÄRNU-JAAGUPI RAHVAMAJA	78 598	85 836	72 522	-6 076	-7,7
50	Tööjõukulud	46 027	49 880	37 892	-8 135	-17,7
55	Majandamiskulud	32 571	35 956	34 630	2 059	6,3
08202 5	SUUREJÕE RAHVAMAJA	25 692	26 072	30 180	4 488	17,5
50	Tööjõukulud	17 053	17 053	19 657	2 604	15,3
55	Majandamiskulud	8 639	9 019	10 523	1 884	21,8
08202 6	VIHTRA KÜLAKESKUS	37 427	37 927	42 570	5 143	13,7
50	Tööjõukulud	19 751	19 891	20 913	1 162	5,9
55	Majandamiskulud	17 676	18 036	21 657	3 981	22,5
08202 7	VÖIDULA RAHVAMAJA	20 855	20 855	21 435	580	2,8
50	Tööjõukulud	15 034	15 034	14 547	-487	-3,2
55	Majandamiskulud	5 821	5 821	6 888	1 067	18,3
08202 8	VÄNDRA KULTUURIMAJA	112 436	131 388	105 934	-6 502	-5,8
50	Tööjõukulud	53 829	57 562	55 384	1 555	2,9
55	Majandamiskulud	58 607	73 826	50 550	-8 057	-13,7
08300	VALLA LEHED	15 378	15 378	19 200	3 822	24,9
55	Majandamiskulud	15 378	15 378	19 200	3 822	24,9
08400	RELIGIOONI- JA MUUD ÜHISKONNATEENUSED	10 300	10 300	0	-10 300	-100,0
45	Tegevustoetused	10 300	10 300	0	-10 300	-100,0

Tegevusala 09 - hariduskulude 2019. aasta eelarve on 6 573 322 eurot ja see moodustab 56,1% põhitegevuse kuludest (vt tabel 9). Suurenemine võrreldes 2018. aastaga on 348 337 eurot, mis olulises osas on seotud õpetajate ja ka muu personali töötasu tõusuga.

Alushariduse (09110) eelarve koosseisus on valla nelja lasteaia tööjõu- ja majandamiskulud (Vändra, Pärnu-Jaagupi, Vihtra, Tootsi), lasteaia koolide eelarves on ainult lasteaia õpetajate ja õpetaja abide tööjõukulud (Kaisma, Libatse, Vahenurme, Pärnjõe). Lasteaia koolide muu personali ja majandamiskulud on tegevusala 09212 eelarvetes.

Töötajate jagamine erinevate gruppide vahel oli erinevates haridusasutustes veidi erinev, mistõttu ühe tegevusala kulud suurenevad oluliselt võrreldes eelmise aastaga, samas teise tegevusala kulud vähenevad. Näiteks Libatse Lasteaia-alkooli kogu tööjõukulude eelarve suureneb 2018. aastaga võrreldes 8,8%, mis vastab töötasu alammäära tõusule. Samas lasteaia osas on suurenemine 21,5% aga üldhariduse osas isegi väheneb.

10. novembri 2018 seisuga oli lasteaedades 380 last: Vändras 150, Pärnu-Jaagupi Pesamunas 114, Tootsis 34, Kergus 19, Vihtras 17, Libatses 16 ning Vahenurmes ja Pärnjões 15.

Alushariduse kuludeks on kavandatud 1 812 310 eurot, suurenemine võrreldes 2018. aastaga on 100 133 eurot.

Pärnjõe Kooli lasteaia majandamiskulud (toitlustamine) on sama summa, mis 2018. aastal, aga kajastatud põhihariduse eelarveosas.

Pärnu-Jaagupi Lasteaed Pesamuna majandamiskuludes on planeeritud 5600 eurot õpperuumi ja 8000 eurot WC remondiks.

Terviseameti nõuete täitmiseks on Tootsi lasteaia plaanitud 5000 eurot pesuruumi remondiks.

Vihtra Lasteaia tööjõukulud vähenevad 30 080 eurot seoses töö ümberkorraldamisega. Kahe rühma asemel on üks rühm, vähem on kaks õpetajat ja juhi ametikoht viidud 0,2-le.

Vändra Lasteaia majandamiskulud vähenevad seoses moodustateia lepingu lõppemisega. Majanduskuludesse on planeeritud 15 000 eurot koridoride ja ühe rühmaruumi remondiks.

Põhi- ja üldhariduse kuludeks on planeeritud kokku 3 553 244 eurot. Siin kajastatakse valla kaheksa üldhariduskooli õpetajate ja muu personali tööjõukulud ja majanduskulud, välja arvatud Vändra Gümnaasiumi 10-12 klassi õpetajate tööjõukulud, mis näidatakse tegevusala 09213 all. Selgitavas tabelis on eraldi näidatud kooliõpetajate ja muu personali tööjõukulu.

Valla koolides õpib 10. novembri seisuga 710 õpilast: Vändra Gümnaasiumis 308, sellest 53 gümnaasiumi osas, Pärnu-Jaagupi Põhikoolis 193, Juurikaru Põhikoolis 60, Tootsi Lasteaia-Põhikoolis 56, Pärnjõe Koolis 50, Vahenurme Lasteaia-alkoolis 17, Kergu Lasteaia-alkoolis 16 ja Libatse Lasteaia-alkoolis 10.

Kergu Lasteaia-alkooli majanduskulude suurem kasv on tingitud vedelkütte hinna tõusust. Alates septembrist 2018. a tõusis ühe liitri kütte hind 19 senti, mis arvestuslikult suurendab hoone küttekulu ligikaudu 6000 euro võrra aastas.

Juurikaru Põhikooli eelarvesse on planeeritud ventilatsioonisüsteemi korrastamine, küttesüsteemi läbipesemine, riietusruumide remontimine ja välisukse vahetus, kokku arvestuslik kulu 8000 eurot.

Pärnjõe Koolis jätkatakse valgustuse parendamist vastavalt Terviseameti soovitudele. 2018. aastal vahetati välja I korruse valgustid, 2019. tehakse sama saalis ja ülakorruse ruumides. Arvestuslik kulu

5800 eurot. Lasteaia mänguväljakule plaanitakse osta juurde üks atraktsioon, orienteeruv hind kuni 3000 eurot.

Pärnu-Jaagupi Põhikooli eelarvesse on planeeritud vihmaveerennide vahetus, mis jäi 2018. aasta renoveerimise käigus tegemata, orienteeruv kulu 10000 eurot. Kavandatud on aula sanitaarremont ja klassidesse helisummutusplaatide paigaldamine kokku summas 5000 eurot.

Vändra Gümnaasiumi majanduskuludes on planeeritud arvutiklassi sisustuse uuendamine summas 21000 eurot. Klassi sisustus on aastast 1997 ja ei vasta tänapäeva nõuetele.

Noorte huviharidus ja huvitegevus eelarve on 614 316 eurot ja suureneb võrreldes 2018. aastaga 53 576 eurot. Pärnu-Jaagupi ja Vändra Muusikakoolide eelarved suurenevad seoses töäjõukulude kasvuga. Vändra Muusikakoolis õpib 92, Pärnu-Jaagupi muusikakoolis 66 õpilast.

Riigi poolt rahastatava noorsootöö kättesaadavuse ja mitmekesisuse tagamiseks eraldati 2018. aastal 186 725 eurot. Sama summa on planeeritud 2019. aastaks.

Koolitranspordi eelarvest on ühistranspordi korraldamise eelarvesse viidud PÜTK-ile makstavad tegevustoetused (vt tabel 7).

Koolitoidu eelarve on planeeritud 2018. aasta tasemel. 2018. eraldati ühe õpilase kohta 1 euro.

Vändra Gümnaasiumi õpilaskodu eelarvesse on lisatud kohustuslik õpetaja töötasu (0,2 ametikohta). Majanduskulud on üle viidud gümnaasiumi kuludesse.

Tegevusala 09609- muud hariduse abiteenused eelarves on planeeritud noore pedagoogi toetus 12 000 eurot ja edukatele koolilõpetajatele 2200 eurot. Majandamiskuludes on lasteaia õpetajate koolitusrahad 1700 ja I-III klassi laste ujumise kulud 9700 eurot. Eelarvesse on planeeritud õpetajate ja õpilaste tänuürituste ja muude haridusürituste korraldamiseks 10131 eurot. Projekti „Kaasava hariduse põhimõtete rakendamine üldhariduskoolides perioodil 2014-2020“ omaosaluseks on 7304 (15%) eurot. Kui projekt osutub edukaks, eraldatakse vallale kokku 48 690 eurot.

Osalustasudeks teiste valdade haridusasutustes on plaanitud 2019. aastal 190 000 eurot. Arvestuse aluseks on 2018. aasta kulud ja täpsustavalt oktoobrikuu andmed. Üldhariduskoolidele on plaanitud 100 000 eurot, lasteaedadele 65 000 ja huvikoolidele 25 000 eurot.

Tabel 9 Haridus

Kood	Nimetus	Kinnitatud eelarve 2018	Muudetud eelarve	2019 eelarve	Võrdlus kinnitatud eelarvega	võrdlus %-des
09	HARIDUS	6 224 985	6 211 510	6 573 322	348 337	5,6
<i>09110</i>	<i>ALUSHARIDUS</i>	1 712 177	1 719 349	1 812 310	100 133	5,8
09110 01	KERGU LASTEAED-ALGKOOLI LASTEAED	47 688	47 688	53 707	6 019	12,6
50	Töäjõukulud	47 688	47 688	53 707	6 019	12,6
09110 02	LIBATSE LASTEAED-ALGKOOLI LASTEAED	47 092	47 092	57 195	10 103	21,5
50	Töäjõukulud	47 092	47 092	57 195	10 103	21,5
09110 03	PÄRNJÕE KOOLI LASTEAED	45 950	42 170	43 431	-2 519	-5,5
50	Töäjõukulud	42 170	42 170	43 431	1 261	3,0
55	Majandamiskulud	3 780	0	0	-3 780	-100,0

0911004	PÄRNU-JAAGUPI LASTEAED PESAMUNA	473 058	474 777	550 512	77 454	16,4
50	Tööjõukulud	385 986	385 986	455 942	69 956	18,1
55	Majandamiskulud	87 072	88 791	94 570	7 498	8,6
09110 05	TOOTSI LASTEAED-PÕHIKOOLI LASTEAED	160 435	160 435	168 807	8 372	5,2
50	Tööjõukulud	119 955	119 955	126 602	6 647	5,5
55	Majandamiskulud	40 480	40 480	42 205	1 725	4,3
0911006	VAHENURME LASTEAED-ALGKOOLI LASTEAED	45 873	45 873	54 502	8 629	18,8
50	Tööjõukulud	45 873	45 873	54 502	8 629	18,8
0911007	VIHTRA LASTEAED	123 497	119 012	98 731	-24 766	-20,1
50	Tööjõukulud	104 917	95 752	74 837	-30 080	-28,7
55	Majandamiskulud	18 580	23 260	23 894	5 314	28,6
0911008	VÄNDRA LASTEAED	768 584	782 302	785 424	16 840	2,2
50	Tööjõukulud	602 934	603 134	664 799	61 865	10,3
55	Majandamiskulud	165 650	179 168	120 625	-45 025	-27,2
09212	PÕHI- JA ÜLDKESKHARIDUS	3 283 438	3 339 935	3 553 244	269 806	8,2
09212 01	KERGU LAK ALGKOOL	163 886	163 886	170 635	6 749	4,1
50	Tööjõukulud (õpetajad)	86 922	86 922	78 674	-8 248	-9,5
50	Tööjõukulud	36 550	36 550	38 583	2 033	5,6
55	Majandamiskulud	40 414	40 414	53 378	12 964	32,1
09212 02	LIBATSE LASTEAED-ALGKOOL	155 669	160 980	156 516	847	0,5
50	Tööjõukulud (õpetajad)	63 294	63 294	60 376	-2 918	-4,6
50	Tööjõukulud	36 260	36 260	41 590	5 330	14,7
55	Majandamiskulud	56 115	61 426	54 550	-1 565	-2,8
09212 04	TOOTSI LASTEAED-PÕHIKOOL	287 285	292 015	340 857	53 572	18,6
50	Tööjõukulud (õpetajad)	167 929	169 605	199 144	31 215	18,6
50	Tööjõukulud	74 231	75 017	97 148	22 917	30,9
55	Majandamiskulud	45 125	47 393	44 565	-560	-1,2
09212 03	VAHENURME LASTEAED-ALGKOOL	182 237	200 790	194 510	12 273	6,7
50	Tööjõukulud (õpetajad)	53 099	53 099	53 547	448	0,8
50	Tööjõukulud	53 440	53 440	52 925	-515	-1,0
55	Majandamiskulud	75 698	94 251	88 039	12 341	16,3
09212 05	JUURIKARU PÕHIKOOL	347 690	347 690	373 082	25 392	7,3
50	Tööjõukulud (õpetajad)	235 882	235 882	246 513	10 631	4,5
50	Tööjõukulud	61 485	61 485	74 789	13 304	21,6
55	Majandamiskulud	50 323	50 323	51 780	1 457	2,9
09212 06	PÄRNJÕE KOOL	383 501	392 636	420 206	36 705	9,6
50	Tööjõukulud (õpetajad)	223 014	228 369	255 363	32 349	14,5

50	Tööjõukulud	90 474	90 474	88 103	-2 371	-2,6
55	Majandamiskulud	70 013	73 793	76 740	6 727	9,6
09212 07	PÄRNU-JAAGUPI PÕHIKOOL	833 181	835 549	885 199	52 018	6,2
50	Tööjõukulud (õpetajad)	394 951	394 951	488 952	94 001	23,8
50	Tööjõukulud	251 266	250 212	204 416	-46 850	-18,6
55	Majandamiskulud	186 964	190 386	191 831	4 867	2,6
09212 08	VÄNDRA GÜMNAASIUM	929 989	946 389	1 012 238	82 249	8,8
55	Majandamiskulud	480 838	480 838	542 741	61 903	12,9
50	Tööjõukulud	238 342	243 683	266 465	28 123	11,8
		210 809	221 867	203 032	-7 777	-3,7
09213	ÜLDKESKHARIDUSE ÕPETAJATE TÖÖJÕUKULUD	133 478	133 478	145 090	11 612	8,7
09213 1	VÄNDRA GÜMNAASIUM	133 478	133 478	145 090	11 612	8,7
50	Tööjõukulud	133 478	133 478	145 090	11 612	8,7
	NOORTE HUVIHARIDUS JA HUVITEGEVUS	560 740	563 090	614 316	53 576	9,6
09510 01	PÄRNU-JAAGUPI MUUSIKAKOOL	166 313	170 163	189 382	23 069	13,9
45	Antud sihtfinantseerimine	0	146	150	150	
50	Tööjõukulud	154 587	154 587	176 934	22 347	14,5
55	Majandamiskulud	11 726	15 430	12 298	572	4,9
09510 02	VÄNDRA MUUSIKAKOOL	196 287	200 887	238 209	41 922	21,4
45	Antud sihtfinantseerimine	200	200	200	0	0,0
50	Tööjõukulud	180 672	180 672	224 784	44 112	24,4
55	Majandamiskulud	15 415	20 015	13 225	-2 190	-14,2
09510 03	HUVIHARIDUS- JA TEGEVUS	198 140	192 040	186 725	-11 415	-5,8
45	Tegevustoetused	40 000	60 000	60 000	20 000	50,0
50	Tööjõukulud	18 000	11 900	18 000	0	0,0
55	Majandamiskulud	140 140	120 140	108 725	-31 415	-22,4
09600	KOOLITRANSPOORT	130 747	97 987	63 000	-67 747	-51,8
45	Tegevustoetused ja liikmemaksud	67 806	36 705	0	-67 806	-100,0
55	Majandamiskulud	62 941	61 282	63 000	59	0,1
09601	KOOLITOIT	124 775	124 775	124 775	0	0,0
55	Majandamiskulud	124 775	124 775	124 775	0	0,0
09602 1	VÄNDRA GÜMNAASIUMI ÕPILASKODU	24 000	24 000	27 552	3 552	14,8
50	Tööjõukulud	19 500	19 500	27 302	7 802	40,0
55	Majandamiskulud	4 500	4 500	250	-4 250	-94,4
09609	MUUD HARIDUSE ABITEENUSED	37 838	41 104	43 035	5 197	13,7
41	Preemiad ja stipendiumid	5 800	5 800	14 200	8 400	144,8
50	Tööjõukulud	1 338	2 342	0	-1 338	-100,0

55	Majandamiskulud	30 700	32 962	28 835	-1 865	-6,1
09800	OSALUSTASUD TEISTE KOV- idele HARIDUSASUTUSTES	217 792	167 792	190 000	-27 792	-12,8
55	Majandamiskulud	217 792	167 792	190 000	-27 792	-12,8

Tegevusala 10 - sotsiaalne kaitse (vt tabel 10) eelarve on 1 804 816 eurot, mis moodustab põhitegevuse kuludest 15,4%. Võrreldes 2018. aasta kinnitatud eelarvega, suureneb eelarve 121 224 eurot. 2018. a muudetud eelarvega (I ja II lisaeelarve) võrreldes on 2019. a eelarve tegelik suurenemine 59 226 eurot, mis moodustab orienteeruvalt 3,3% põhitegevuse kuludest.

Valla hallatavad asutused on Vändra Alevi Hoolekandekeskus, Tootsi Hooldekodu, Vändra Alevi Sotsiaalmaja ja Vihtra Päevakeskus. Kahes viimases asutuses osutatakse lisaks muudele teenustele ka erihoolekandeteenuseid erivajadustega inimestele ning kulusid finantseerib Sotsiaalkindlustusamet (igapäevaelu toetamine, toetatud elamine, töötamise toetamine).

Töötasuvahendite tõus kõigis sotsiaalabi asutustes on tingitud töötasu alammäära tõusust, töötasustamise süsteemide ümberkorraldamisest ja koolitusel viibivate töötajate asendamistasudest. Vändra Alevi Hoolekandekeskusest ja Tootsi Hooldekodust osalevad hooldustöötajad täiendõppes, mistõttu on töötajate asendamiseks ning õppepuhkuse rahastamiseks 2019. a arvestatud asutuse kohta orienteeruvalt 2500 eurot.

Vihtra Päevakeskuse juurde kuuluvad sotsiaalkorterid Pärnjõel ja Vihtras. Eelarvesse on planeeritud ühe korteri remont 6000 eurot (Vihtras), mis võimaldab kliendikohti juurde luua ning antud kulu on planeeritud ka valla arengukava tegevuskavas. Vihtra Päevakeskuse tulud (2019. a 125 420 eurot) katavad kõik planeeritud kulud. Tööjõukulude tõusus kajastub Sotsiaalkindlustusameti poolt rahastatavate erihoolekandeteenuste maksimaalse rahastuse suurenemine, mille eesmärk on kvalifitseeritud personali tasustamine.

Alates 2018. aastast lisandus Vändra Alevi Sotsiaalmaja tegevustesse päeva- ja nädalahoid, mis kajastub ka tööjõukulude tõusus (2018. muudetud eelarvega võrreldes ca 0,9%). Lisaks töömahu suurenemisele, suurenes 2018. a ja suureneb prognoositavalt ka 2019. a Sotsiaalkindlustusameti poolt rahastatavate erihoolekandeteenuste maksimaalne rahastus. Teenuste hinda tõstetakse riigi poolt eesmärgiga tagada teenuseosutajate võimekus pakkuda teenust ning leida kvalifitseeritud personali. Ühtlasi osutatakse Sotsiaalmajas ka koduteenuseid ja sotsiaaltranspordit, mis anti valla poolt asutusele üle 2018. aastal ja sellega lisandusid 5 hooldustöötaja tööjõukulud. Hoone põhjaliku renoveerimise tulemusel lisandus uusi ruume, mille sisustamiseks on 2019. aasta eelarves planeeritud 15 000 eurot. Asutuse majanduskulu tõus on peamiselt tingitud renoveerimise järgselt paigaldatud pelletikatla kasutusele võtmisest ja sõidukite majandamiskulust. Asutuse kasutuses on viis autot, millega osutatakse koduteenust ja sotsiaaltransporditeenust.

Vändra Alevi Sotsiaalmaja saab teenuste osutamisest tulu, mis 2019. a on prognoositud ligi 200 000 eurot.

Vändra Alevi Hoolekandekeskuse eelarvesse on planeeritud 6500 eurot mööbli ja abivahendite ostmiseks, mis kajastub valla arengukava tegevuskavas. Asutuses on töö 19 töötajat, kelle töö toimub vahetustega ning ööpäevaringselt. Tööjõukulude tõus on tingitud madalapalgaliste hooldustöötajate töötasu suurenemisest. Arvestatud on kvalifikatsiooniga hooldaja tunnitasuks 4.20 eurot ja ilma kvalifikatsioonita hooldajale 4 eurot. Valla hoolekandeametite hooldustöötajate palgad on võrreldes riigi poolt rahastatavatele hooldustöötajatele makstavate palkadega oluliselt maha jäänud. Seetõttu on oluline püsiva personali hoidmiseks suurendada tööjõukulusid.

Vändra Alevi Hoolekandekeskus saab teenuse osutamisest tulu, mis 2019. a on prognoositud 368 000 eurot.

Töajõukulude osas on suurenemine ka Tootsi Hooldekodus (15,6%), mis osutab samuti teenust ööpäevaringselt. Töajõukulude tõus on tingitud madalapalgaliste hooldustöötajate töötasu suurenemisest. Sarnaselt Vändra Alevi Hoolekandeesutusega, on ka Tootsi Hooldekodu töajõukulude arvestamisel kasutatud samu põhimõtteid ja meetodikat.

Tootsi Hooldekodu saab teenuse osutamisest tulu, mis 2019. a on prognoositud orienteeruvalt 274 000 eurot.

Riigieelarvest (asendus- ja järelhooldus, toimetulekutoetus, matusetootus) rahastatavad toetused on planeeritud vastavalt 2018. aastal laekunud summadele (vt tabel 3). Siia lisanduvad 2018. aasta lõpu seisuga kasutamata jäägid.

Muu perekondade ja laste sotsiaalse kaitse tegevusala sisaldab valla poolt makstavaid toetuseid (sotsiaaltoetused, sh sünnitoetused, I klassi astuja toetus jne) ja majanduskulusid (beebide vastuvõtt, eakate üritused jms).

Muu sotsiaalne kaitse (tegevusala 10900) sisaldab tugiisikute töajõukulusid ja sotsiaalabiprojektide omaosalusi. Projekti „Puuetega inimeste eluruumide kohaldamine“ kogumaksumus on 37 821 eurot, millest omaosalus on 5673 eurot. Projekti „Imelised aastad“ omaosalus on 8000 eurot.

Tabel 10 Sotsiaalne kaitse

Kood	Nimetus	Kinnitatud eelarve 2018	Muudetud eelarve	2019 eelarve	Võrdlus kinnitatud eelarvega	võrdlus %-des
10	SOTSIAALNE KAITSE	1 683 592	1 745 590	1 804 816	121 224	7,2
10120 1	VIHTRA PÄEVAKESKUS	105 819	108 129	125 420	19 601	18,5
50	Töajõukulud	69 459	71 132	79 317	9 858	14,2
55	Majandamiskulud	36 360	36 997	46 103	9 743	26,8
10120 2	VÄNDRA ALEVI SOTSIAALMAJA	207 498	266 828	275 394	67 896	32,7
41	Õppetootused	0	4 000	0	0	
50	Töajõukulud	132 516	184 683	186 298	53 782	40,6
55	Majandamiskulud	74 982	78 145	89 096	14 114	18,8
10 121	MUU PUUETEGA INIMESTE SOTSIAALNE KAITSE	75 565	75 565	77 875	2 310	3,1
41	Puudega inimeste hooldajatoetused	47 490	47 490	49 800	2 310	4,9
41	Raske ja sügava puudega laste teenused	28 075	28 075	28 075	0	0,0
10200 01	TOOTSI HOOLDEKODU	297 170	297 170	329 304	32 134	10,8
50	Töajõukulud	189 100	189 770	218 613	29 513	15,6
55	Majandamiskulud	108 070	107 400	110 691	2 621	2,4
10200 02	VÄNDRA ALEVI HOOLEKANDEKESKUS	425 975	425 975	482 691	56 716	13,3
50	Töajõukulud	218 140	218 140	263 706	45 566	20,9

55	Majandamiskulud	207 835	207 835	218 985	11 150	5,4
10200 03	MUU EAKATE SOTSIAALNE KAITSE	84 465	84 465	84 465	0	0,0
41	Toetused hooldekodudes ja turvakodudes kohamaksu tasumiseks	84 465	84 465	84 465	0	0,0
10400	ASENDUS-JA JÄRELHOOLDUS	52 446	60 492	60 492	8 046	15,3
41	Sotsiaalabitoetused	52 446	60 492	60 492	8 046	15,3
10402	PEREKONDADE SOTSIAALNE KAITSE	145 536	143 979	146 420	884	0,6
41	Sotsiaaltoetused	96 076	94 519	105 000	8 924	9,3
41	Vajaduspõhine peretoetus	9 240	9 240	0	-9 240	-100,0
41	Matusetoetus	28 220	28 220	28 220	0	0,0
52	Majandamiskulud	12 000	12 000	13 200	1 200	10,0
10701	RIIKLIK TOIMETULEKUTOETUS	202 659	202 659	160 578	-42 081	-20,8
41	Toimetulekutoetus	169 620	169 620	127 539	-42 081	-24,8
41	Sotsiaalteenuste osutamise ja täiendavate toetuste maksmise toetus	26 595	0	0	-26 595	-100,0
55	Majandamiskulud	6 444	33 039	33 039	26 595	412,7
10900	MUU SOTSIAALNE KAITSE	86 459	80 328	62 177	-24 282	-28,1
50	Tööjõukulud	42 217	32 429	16 056	-26 161	-62,0
55	Koostööprojektid	36 236	39 893	45 821	9 585	26,5
55	Majandamiskulud	8 006	8 006	300	-7 706	-96,3

Investeermistegevuse eelarve 2019. aastal on 1 753 044 eurot. Põhivara müügitulu on planeeritud 20 000 eurot. Põhivara soetuseks on kavandatud 1 455 231 eurot. Investeeringu objektid on toodud tabelis 11.

Eelarvesse on planeeritud omaosaluste summa, toetused erinevatest fondidest lisatakse eelarvesse peale otsuse tegemist või lepingu sõlmimist.

Sihtasutus Innove on rahuldanud Vändra Gümnaasiumi taotluse ja rahastab projekti „Loodusainete Õppelabor“ 123 661 euroga. Vastavalt projektile on planeeritud 2019. aastal 89 131 eurot sobiliku ruumi kohandamiseks ja labori käivitamiseks. Projekti ülejäänud toetuse summa 34 530 eurot jaguneb järgneva kahe õppeaasta peale.

Omaosalust selles projektis ei ole, eelarvesse on planeeritud sihtotstarbeline toetus 89 131 eurot.

Gümnaasiumi koolisöökla renoveerimiseks ja köögitehnika uuendamiseks on eelarves planeeritud 85 000 eurot. Õpilaskodu/muusikakooli projekteerimistöödeks on arvestatud 65 000 eurot. Pikas koridoris II väljapääsu väljaehitamiseks ja õuesõppe klassi välisterassi ehituseks on 13 500 eurot. Kokku investeeringud Vändra Gümnaasiumis 2019. aastaks on kavandatud 252 631 eurot.

Vändra Lasteaia investeeringuteks on eelarves 170 000 eurot. Hoone soojustamise esialgne maksumus on 345 000 eurot, sellest 145 000 on omaosalus. Projekteerimise ja lisatööde kulud 2018. aastal on 26 115 eurot. Piirdeaia ja väravate remondiks on 25 000 eurot.

Tootsi Lasteaia-Põhikooli keldrikorrusel asuva riidehoiu renoveerimiseks on eelarves 30 000 eurot.

Vee ja kanalisatsiooni rekonstrueerimise kolme projekti (Pärnjõe, Suurejõe, Vihtra) omaosaluse kulud on 653 950 eurot. SA Keskkonnainvesteeringute Keskusele (KIK) esitatud projektide kogumaksumus on 1 160 900 eurot.

Vändra Alevi tänavavalgustuse taristu rekonstrueerimise projekti maksumus on 375 443 eurot. KIK-ilt plaanitakse toetust saada 262 810 eurot.

Tootsi halduskeskuse remondiks ja lifti ehitamiseks on planeeritud 50 000 eurot, projekt koostatakse 2018. aastal.

Vallateedele mustkatte paigaldamiseks ja hooldamiseks on eelarves 119 000 eurot.

Vändra Kultuurimaja kinotehnika digitaliseerimiseks on eelarves omaosalus 20 000 eurot. Kogu projekti eeldatav maksumus on 70 000 eurot, taotlus täiendavateks vahendite saamiseks esitatakse Kultuurkapitalile.

Võidula Rahvamaja vihmaveesüsteemide II osa rekonstrueerimise omaosalus on 5000 eurot. Muinsuskaitseametile on esitatud taotlus täiendavate vahendite saamiseks 6000 euro ulatuses.

Pärnu-Jaagupi jäätmejaama on plaanitud osta autokaal, eeldatav maksumus 40 000 eurot, sellest omaosalus 5000.

Sotsiaalpindade remondiks ja renoveerimiseks on plaanitud 37 000 eurot, mis sisaldab ka projekteerimise kulusid (Vahenurme 3). Vändras on vajalik oluliselt investeerida Vana tn 31 elamusse, kus mitmed korterid on elamiskõlbmatud ning seetõttu ei ole võimalik neid ka üürile anda.

Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimise summa on 2019. aasta eelarves 347 000 eurot. Sellest 40 000 hajaasustuse programmi toetus ja 297 000 eurot kunstmurukattega jalgpalliväljaku maksumus. Kaasav eelarve on 10 000 eurot.

Lisa 11 Investeermistegevus

Kood	Nimetus	Kinnitatud eelarve 2018	Muudetud eelarve	2019 eelarve
	Investeermistegevus	-739 470	-788 365	-1 753 044
381	Põhivara müük (+)	10 000	14 235	20 000
15	Põhivara soetus (-)	-384 641	-1 276 045	-1 455 231
01112	Tootsi halduskeskus	0	0	-50 000
04510	Valla teed	0	0	-119 000
05100	Pärnu-Jaagupi jäätmejaam	0	0	-5 000
06300	Vändra Tehnopargi taristu rekonstrueerimine (PKT)	-10 000	-10 000	0
06300	Veevarustus	-54 888	-54 888	-653 950
06400	Vändra alevi tänavavalgustus	0	0	-112 650
08102 2	Tootsi Kultuuri- ja Spordikeskus	-47 000	-57 655	0
08202 7	Võidula Rahvamaja	0	0	-5 000
08202 8	Vändra Kultuurimaja	0	0	-20 000

09110 04	Pärnu-Jaagupi Lasteaed Pesamuna	-10 500	-10 500	0
09110 08	Vändra Lasteaed	-15 000	-26 115	-170 000
09210 02	Libatse Lasteaed-Algkool	0	-9 600	0
09210 06	Vahenurme Lasteaed-Algkool	-10 000	0	0
09220 01	Vändra Gümnaasium	-10 000	-10 000	-252 631
09220 02	Pärnu-Jaagupi Põhikool	-105 253	-734 630	0
09220 04	Tootsi Lasteaed-Põhikool	0	0	-30 000
09510 02	Vändra Muusikakool	0	-11 760	0
10120 2	Vändra Alevi Sotsiaalmaja	-122 000	-350 897	0
10900	Sotsiaaleluruumid	0	0	-37 000
3 502	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	4 480	877 668	89 131
4 502	Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-306 274	-341 188	-347 000
06300	Hajaasustuse programm	-42 974	-77 888	-40 000
06300	Tootsi Alevi reoveepuhasti ja ühiskanaliseerimine	-75 000	-75 000	0
08107	Vändra alevi rulapark	-12 000	-12 000	0
08109	Kunstmurukattega jalgpalliväljak	0	0	-297 000
08109	Kaasav eelarve	0	0	-10 000
08109	Pärnu-Jaagupi kultuuri- ja spordipark	-176 300	-176 300	0
	Finantstulud (+)	40	40	50
	Finantskulud (-)	-63 075	-63 075	-59 994

Laenuintresside tasumiseks on eelarves vastavalt laenugraafikutele 54 994 eurot, 2019. aastal võetava laenu intressideks 5000 eurot. Finantstulud on planeeritud 50 eurot.

Põhivara soetuseks ja soetuste finantseerimiseks on planeeritud kokku 1 805 531 eurot. Sellest laenuga kaetakse 766 600 eurot, ühinemistoetus on 300 000 eurot, teedehoiu vahendid tasandusfondis on 119 000 eurot, SA Innove projektitoetus on 89131 eurot. Ülejäänud 530 800 eurot kaetakse aasta lõpu likviidsete vahendite arvelt.

Põhja-Pärnumaa valla laenulepingutest ja laenude tasumisest aastate lõikes annab ülevaate tabel 12.

Lisa 12 Laenude tasumine

	laenukohustus 31.12.2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023-2030
Keskkonnainvesteeringute Keskus	1 895 954	186 918	186 918	186 918	186 918	186 918	961 364
Pärnu-Jaagupi ühisveevärk	854 367	106 796	106 796	106 796	106 796	106 796	320 387
Vändra Alevi ühisveevärk	1 041 587	80 122	80 122	80 122	80 122	80 122	640 977
SEB Pank	577 768	152 285	152 483	139 992	77 538	47 538	7 932
Pärnu-Jaagupi tänavad ja platsid	120 000	30 000	30 000	30 000	30 000	0	0

Pärnu-Jaagupi Põhikool, kultuuri- ja spordipark	160 000	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000	0
Tootsi Hooldekodu ja prügila sulgemine	85 424	15 340	15 538	15 538	15 538	15 538	7 932
Suurejõe Rahvamaja ja endise Vändra valla teede renoveerimine	212 344	74 945	74 945	62 454	0	0	0
Swedbank	1 529 540	121 521	124 020	126 242	128 645	131 031	898 081
Vändra Alevi Hoolekandekeskus	1 382 576	106 261	108 503	110 725	113 128	115 514	828 445
Tootsi investeringute kaasrahastamine	146 964	15 260	15 517	15 517	15 517	15 517	69 636
Danske Bank	27 830	17 526	10 304	0	0	0	0
Tootsi Lasteaed-Põhikool	27 830	17 526	10 304	0	0	0	0
2019. võetav investeerimislaen				100 000	100 000	100 000	700 000
Kokku laenude tagasimaksud	4 031 091	478 250	473 725	553 152	493 101	465 487	2 567 377

Finantseerimistegevus

KIK-i esitatavate projektide omaosaluste finantseerimiseks on 2019. aasta eelarvesse planeeritud laenu võtmine summas 766 600 eurot. Laene tasutaks 473 725 eurot. 2019. aastal võetava laenu tagasimakseid plaanitakse alustada 2020. aastal.

Tabel 13 Finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus

Kood	Nimetus	Kinnitatud eelarve 2018	Muudetud eelarve	2019 eelarve
	Finantseerimistegevus	-478 250	-478 250	292 875
2 081	Kohustiste võtmine(+)	0	0	766 600
2 081	Kohustiste tasumine(-)	-478 250	-478 250	-473 725
	Likviidsed varad kokku aasta alguse seisuga	566 869	566 869	766 869
	Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-466 377	-448 252	-627 723
	Likviidsete varade suunamata jääk aasta/periodi lõpuks	100 492	118 617	139 146

Likviidsete varade muutus

Likviidsete varade 2019. aasta alguse jääk on prognoositud 766 869 eurot. Sellest kaetakse investeringute kulud 530 800 euro ulatuses ja ületulevad sihtotstarbelised vahendid on 96 923 eurot. Eelarvesse jääb suunamata 139 146 eurot. Likviidsete varade vähenemine 627 723 eurot on aasta alguse jäägi 766 869 ja sellest 2019. aasta eelarvesse likviidsete varade suunamata jäägi 139 146 vahe.

Kokkuvõte

Tabelis 14 on toodud Põhja-Pärnumaa vallaeelarve andmed aastatel 2017-2019. Veerus 3 on 2018. aasta eeldatav täitmine 2018. aasta oktoobrikuu andmete alusel, veerus 5 19. septembril 2018 kinnitatud eelarvestrateegias esitatud andmed ja veerus 6 võrdlus 2019. aasta eelarvega.

Netovõlakoormus 2019. aasta lõpuks on 3 706 570 eurot, so 29,5%.

Tabel 14 Eelarve osade koondtabel

	2017 täitmine	2018 eeldatav täitmine	2019 eelarve	2019 eelarvestrate egia	2019 eelarve võrdlus eelarvestrate egiaga
1	2	3	4	5	6
Põhitegevuse tulud kokku	11 499 983	12 447 355	12 552 155	12 281 180	270 975
Põhitegevuse kulud kokku	10 705 570	10 980 740	11 719 709	11 172 770	546 939
Põhitegevustulem	794 413	1 466 615	832 446	1 108 410	
Investeeringustegevus kokku	-770 961	-788 365	-1 753 044	-1 848 594	95 550
Eelarve tulem	23 452	678 250	-920 598	-740 184	
Finantseerimistegevus	82 357	-478 250	292 875	516 275	-223 400
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	105 809	200 000	-627 723	-223 909	-403 814
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	0	0	0	0	
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	566 869	766 869	139 146	220 658	
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	4 031 091	3 552 841	3 845 716	4 361 991	
Netovõlakoormus (eurodes)	3 464 222	2 785 972	3 706 570	4 141 333	
Netovõlakoormus (%)	30,1%	22,4%	29,5%	33,7%	
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	6 899 990	8 799 690	7 531 293	7 368 708	
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	60,0%	70,7%	60,0%	60,0%	
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	3 435 768	6 013 718	3 824 723	3 227 375	

2018. aastal kasutamata jäänud sihtotstarbelised laekumised ja pooleliolevate projektide vahendid selguvad aasta lõpus ja lisatakse vastava tegevusala eelarvesse eelarve menetlemise käigus.

2019. aasta eelarves on põhitegevuse tulud planeeritud 12 552 155, põhitegevuse kulud 11 719 709 eurot. Investeeringustegevus kokku on 1 753 044(-) eurot, finantseerimistegevus 292 875 eurot. Likviidsete varade muutus on 627 723(-) eurot.

Seletuskirja koostas
Kaie Rätsepp
finantsjuht
27.11.2018